

IZVEDBENI PLAN
DIPLOMSKOG SVEUČILIŠNOG STUDIJA
PROTESTANTSKA TEOLOGIJA

Zagreb, srpanj 2015.

Nositelj programa:

Sveučilište u Zagrebu

Koordinator programa:

Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik s pravom javnosti

Voditelj studija:

prof. dr. sc. Siniša Zrinščak

Zamjenica voditelja studija:

doc. dr. sc. Lidija Matošević

SADRŽAJ:

Akademski kalendar 2015-16	3
Uprava i tajništvo	4
Izvedbeni plan – diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija	5
Silabusi kolegija na diplomskom sveučilišnom studiju Protestantska teologija	9
Kolegiji, nastavnici i suradnici	58

AKADEMSKI KALENDAR 2015./2016.

1. – 30. rujna 2015.	- upisi u akademsku godinu 2015./16.
1. listopada 2015.	- početak akademske godine
1. listopada 2015. – 31. siječnja 2016.	- nastava u zimskom semestru
1. – 27. veljače 2016.	- zimski ispitni rok
1. ožujka – 10. lipnja 2016.	- nastava u ljetnom semestru
13. lipnja – 15. srpnja 2016.	- ljetni ispitni rok
1. – 30. rujna 2016.	- jesenski ispitni rok i upisi u akademsku 2016./17. godinu

Blagdani i dani kad se nastava ne izvodi

8. listopada 2015.	- Dan neovisnosti – blagdan
31. listopada 2015.	- Dan Fakulteta i Dan reformacije – neradni dan
1. studenog 2015.	- Svi sveti – blagdan
24. prosinca 2015. – 6. siječnja 2016.	- božićni i novogodišnji blagdani
6. siječnja 2016.	- Bogojavljenje – blagdan
24. - 30. ožujka 2016.	- uskršnji blagdani
28. ožujka 2016.	- Uskršni ponedjeljak – blagdan
1. svibnja 2016.	- Praznik rada – blagdan
26. svibnja 2016.	- Tijelovo – blagdan
22. lipnja 2016.	- Dan antifašističke borbe – blagdan
25. lipnja 2016.	- Dan državnosti – blagdan

UPRAVA I TAJNIŠTVO

Adresa: Ivana Lučića 5-6, 10000 Zagreb

Telefon: 01 48 28 915; 01 48 28 917

Fax: 01 48 28 916

E-mail: teoloski-fakultet@tfmvi.hr

Internet stranica: <http://www.tfmvi.hr>

Dekan: prof. dr. sc. Vitomir Belaj

Voditelj studija: prof. dr. sc. Siniša Zrinščak

Zamjenica voditelja studija: doc. dr. sc. Lidija Matošević

DIPLOMSKI STUDIJ *PROTESTANTSKA TEOLOGIJA*

IZVEDBENI PLAN

Prva godina – zimski semestar ***

Predavač	Šifra	Naziv kolegija	Predavanja	Seminar	Vježbe	Opterećenje
N. Bilić	124960	Egzegeza Staroga zavjeta – izbor iz povijesnih spisa	1	1	0	4
K. Magda	124961	Egzegeza Novoga zavjeta- izbor iz Pavlovih spisa	1	1	0	4
K. Magda	124962	Biblijska teologija Novoga zavjeta	1	0	0	2
Z. Grozdanov	124963	Trojedini Bog	1	1	0	4
M. Turk	130267	Tijekovi suvremene teologije	2	0	0	5
S. Bajramović	124965	Islam	1	0	0	2
M. Turk	124966	Istočne religije	1	0	0	2
D. Brkić	124967	Pastoral zajednice	2	0	1	5
M. Rimac	124968	Praktikum I	0	0	2	2

*** Zbog malog broja studenata, ovim Izvedbenim planom se predviđa da dio kolegija iz druge godine bude izveden i za studente prve godine.

Prva godina – ljetni semestar*

Predavač	Šifra	Naziv kolegija	Predavanja	Seminar	Vježbe	Opterećenje
A.Jembrih	125013	Hrvatska protestantika u jezikoslovnom i prevoditeljskom obzorju	1	0	0	5
M. Cifrak	125011	Petrovi govori u Djelima apostolskim	1	0	0	5
D. Labaš	125017	Film i religija	0	0	1	5
M. Miladinov	125067	Uloga žene u prvim stoljećima kršćanstva	1	0	0	5
K. Magda	125010	Pristupi teologiji Novoga zavjeta u 20. stoljeću	1	0	0	5
L. Matošević	125021	Večera Gospodnja/Euharistija u ekumenskoj perspektivi	1	0	0	5
K. Magda	126484	Sociopovijesni kontekst poslanice Filipljanima	1	0	0	5

*Studenti trebaju odabrati šest predmeta specijalnijeg tipa

Druga godina – zimski semestar***

Predavač	Šifra	Naziv kolegija	Predavanja	Seminar	Vježbe	Opterećenje
N. Bilić	124969	Egzegeza Staroga zavjeta - izbor iz proročkih spisa	1	1	0	4
K. Magda	124971	Egzegeza Novog zavjeta - izbor iz Ivanovih spisa	1	1	0	4
N. Bilić	124970	Biblijska teologija Staroga zavjeta	1	0	0	2
J. Zečević	124973	Pravoslavlje	1	0	0	2
R. Badenberga	124974	Misiologija	1	0	0	3
E. Šeba	124975	Homiletika	2	0	1	5
D. Brkić	124976	Dušobrižništvo	2	0	1	4
L. Matošević	124972	Soteriologija	1	1	0	4
E. Šeba	124977	Praktikum II	0	0	2	2

*** Zbog malog broja studenata, ovim Izvedbenim planom se predviđa da dio kolegija iz druge godine bude izveden i za studente prve godine.

Druga godina – ljetni semestar*

Predavač	Šifra	Naziv kolegija	Predavanja	Seminar	Vježbe	Opterećenje
A.Jembrih	125013	Hrvatska protestantika u jezikoslovnom i prevoditeljskom obzorju	1	0	0	5
M. Cifrak	125011	Petrovi govori u Djelima apostolskim	1	0	0	5
D. Labaš	125017	Film i religija	0	0	1	5
M. Miladinov	125067	Uloga žene u prvim stoljećima kršćanstva	1	0	0	5
K. Magda	125010	Pristupi teologiji Novoga zavjeta u 20. stoljeću	1	0	0	5
L. Matošević	125021	Večera Gospodnja/Euharistija u ekumenskoj perspektivi	1	0	0	5
K. Magda	126484	Sociopovijesni kontekst poslanice Filipljanima	1	0	0	5
	126875	Diplomski ispit				12
	126876	Diplomski rad	samostalni rad			13

*Studenti trebaju odabrati jedan predmet specijalnijeg tipa

SILABUSI KOLEGIJA

Naziv predmeta

Egzegeza Staroga zavjeta – izbor iz povijesnih spisa

Okvirni sadržaj predmeta

Kolegij analizira odabrana poglavlja Nehemijine knjige. Polazeći od egezegeze Nehemijine knjige postavlja se pitanje o povijesti postegzilskog Izraela. Pritom se studenta upoznaje s problematikom povijesti Perzijskog carstva, povijesnim okolnostima povratka židovskih izbjeglica u Jeruzalem, povijesnim okolnostima gradnje Hrama (515. pr. Kr.) i popravkom zidina (445. pr. Kr.) pod vodstvom Nehemije. Također se analizira književna vrsta Nehemijinih memoara, uspoređujući ih s memoarima egipatskog guvernera Udjahoresneta (6. st. pr. Kr.). Treće poglavlje knjige uspoređuje se s klinastim tekstovima iz perzijske epohe (tzv. "Builders' Chart").

Broj sati aktivne nastave

2 sata.

Broj ECTS bodova

4

Ishodi učenja

Student stječe sposobnost definirati te ocijeniti značaj Nehemijine knjige u kontekstu Staroga zavjeta, a osobito u kontekstu povijesnih knjiga. Unapređuje vještinu primjene egzegetskih metoda. Razvija sposobnost za uočavanje praktične dimenzije Nehemijine knjige, kao i sposobnost njezine integracije u kontekst pitanja s kojima je suočena suvremena crkva (kao što je problematika aktiviranja ljudskih resursa, prenošenja vizije, obnove zajednica, konsolidacija rada).

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja i seminari..

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit, te rad od 5-7 kartica.

Obvezatna literatura

H. G. M. WILLIAMSON, Ezra and Nehemiah, Word Bible Commentaries 16, Waco, Word, 1985.; C. F. FENSHAM, The Books of Ezra and Nehemiah, The New International Commentary on the Old Testament, Grand Rapids, Eerdmans, 1982.

Dopunska literatura

D. BODI, Jérusalem à l'époque perse, Paris, P. Geuthner, 2002.; A. H. J. GUNNEWEG, Nehemiah, KAT XIX/2, Gütersloh, G. Mohn, 1987.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Egzegeza Novoga zavjeta – izbor iz Pavlovih spisa

Okvirni sadržaj predmeta

Kolegij analizira okolnosti nastanka Poslanice Rimljanima, poviješću tumačenja poslanice te egzegezom odabranih tekstova iz poslanice i hermeneutikom tih tekstova za suvremeni život Crkve. Glavne cjeline: Poslanica Rimljanima u Pavlovu opusu; Povijest tumačenja poslanice Rimljanima i suvremeni pristupi; Rekonstrukcija okolnosti pisanja; Čitanje i tumačenje teksta po cjelinama: I – Uvod; II Opća grješnost ljudi; III Božja pravednost i opravdanje po vjeri; IV Teme u parenezi; V Problematika Rim 16; VI Pavlova misijska strategija i zajednica u Rimu.

Broj sati aktivne nastave

2 sata.

Broj ECTS bodova

4

Ishodi učenja

Sposobnost shvaćanja i izlaganja značenja Pavlovih tekstova, sposobnost analize teološke relevantnosti Pavlove poruke, razvijanje vještina egzegetske analize, sposobnost integracije stečenih vještina u kontekstu samostalnog proučavanja i tumačenja Pavlovih tekstova te primjene Pavlovih teoloških postavki na teologiju i Crkvu današnjice.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja i seminari.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit, te rad od 5-7 kartica.

Obvezatna literatura

Grčki Novi zavjet (The Greek New Testament. Fourth Revised Edition, Ur. K. ALLAND, M. BLACK, C. M. MARTINI, B. M. METZGER, A. WIKGREN, Stuttgart, Deutsche Bibelgesellschaft & United Bible Societies, 2006., ili, NESTLE-ALAND, Novum Testamentum Graece. 27th Edition, Deutsche Bibelgesellschaft &

United Bible Societies, 2005.) – Poslanica Rimljanima; F. F. BRUCE, Rimljanima. Novozavjetni komentari, Daruvar, Logos, 1997.; N. T. WRIGHT, What St Paul Really Said, Oxford, Lion, 1992.

Dopunska literatura

G. F. HAWTHORNE - R. P. MARTIN - D. G. RIED (ur.), Dictionary of Paul and his letters, Downers Grove - Leicester, IVP, 1993. Sljedeći članci: Apostasy, Falling Away (39-44), Center of Paul's Theology (92-94), Conversion and Call (156-163), Gospel (276-286), Israel (441-445), Justification (517-523), The Old Testament in Paul (630-642), Paul in Acts and Letters (679-692); Righteousness of God (827-837), Romans (838-850), Rome and Roman Christianity (850-855), Strong and Weak (916-917), Universalism (956-961); I. DUGANDŽIĆ, Pavao: svjedok i apostol Isusa Krista, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2002.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Biblijska teologija Novoga zavjeta

Okvirni sadržaj predmeta

Namjera kolegija jest pružiti uvod u teologiju Novoga zavjeta. Izučavaju se specifični naglasci u grupama novozavjetnih spisa (osobito sinoptičkih Evanđelja, Pavlovih te Ivanovih tekstova). Posebna pozornost pridaje se sljedećim temama: središnja Isusova poruka, tj. Kraljevstvo Božje i njegove implikacije za tematiku kristologije, eshatologije, etike, Izraela i Crkve, kao i teologija ostalih novozavjetnih pisaca.

Broj sati aktivne nastave

1 sat.

Broj ECTS bodova

2

Ishodi učenja

Sposobnost definiranja te analiziranja pojmova biblijske teologije Novoga zavjeta, sposobnost otkrivanja ovih pojmova u biblijskim tekstovima, sposobnost integracije razumijevanja pojmovlja novozavjetne teologije u interpretaciji novozavjetnih tekstova, te otkrivanje njihove važnosti za teologiju i Crkvu u prošlosti i sadašnjosti.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit.

Obvezatna literatura

L. GOPPELT, *Theology of the New Testament I,II*, Grand Rapids, Eerdmans, 1982.; J. JEREMIAS, *New Testament Theology I,II*, London, SCM, 1971.

Dopunska literatura

G. E. LADD, *A Theology of the New Testament. Revised Edition*, Grand Rapids, Eerdmans, 1993.; I. DUGANDŽIĆ, *Biblijska teologija Novoga zavjeta*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2004.; J. GNILKA, *Teologija*

Novoga zavjeta, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1999.; ULRICH LUZ, *NTT, The Theology of Gospel of Matthew*, Cambridge, (Cambridge University Press = CUP), 2012.; W. R. TELFORT, *NTT, The Theology of the Gospel of Mark*, Cambridge, CUP, 2013.; JOEL B. GREEN, *NTT, The Theology of the Gospel of Luke*, Cambridge, CUP, 2013.; DWIGHT MOODY SMITH, *NTT, The Theology of the Gospel of John*, Cambridge, CUP, 2013.; VICTOR PAUL FURNISCH, *NTT, The Theology of the First Letter to the Corinthians*, Cambridge, CUP, 2014.; JEROME MURPHY-O'CONNOR, *NTT, The Theology of the Second Letter to the Corinthians*, Cambridge, CUP, 2012.; KLAUS HAACKER, *NTT, The Theology of Paul's Letters to the Romans*, Cambridge, CUP, 2009.; JAMES D. G. DUNN, *NTT, The Theology of Paul's Letter to the Galatians*, Cambridge CUP, 2009.; FRANCES YOUNG, *NTT, The Theology of the Pastoral Letters*, Cambridge, CUP, 2010.; ANDREW T. LINCOLN and A. J. M. WEDDERBURN, *NTT, The Theology of the Later Pauline Letters*, Cambridge, CUP, 2011.; JUDITH LIEU, *NTT, The Theology of the Johannine Epistles*, Cambridge, CUP, 2012.; RICHARD BAUCKHAM, *NTT, The Theology of the Book of Revelation*, Cambridge, CUP, 2012.

Za BTNZ posebno – Pavao, Ivan, Luka

JAMES D. G. DUNN, *The Theology of Paul the Apostle*, Cambridge, 2006.; JAMES D. G. DUNN, *The New Perspective on Paul*, (rev. ed.), Cambridge, 2008.; ANDREAS J. KOESTENBERGER (gen. ed.), *A Theology of John's Gospel and Letters*, Gr. R. Mich, Zondervan, 2009.; DARREL L. BOCK, *A Theology of Luke and Acts*, Gr. R. Mich, Zondervan, 2012.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Trojedini Bog

Okvirni sadržaj predmeta

Kolegij istražuje suvremene razvoje nauka o Trojstvu. Pažnja se pritom posvećuje suvremenim modelima nauka o Trojedinom Bogu u protestantskoj, katoličkoj i pravoslavnoj teologiji, te ih se komparira s klasičnim formulacijama nauka o Trojstvu.

Broj sati aktivne nastave

2 sata.

Broj ECTS bodova

4

Ishodi učenja

Sposobnost analiziranja zahtjevnijih teoloških tekstova, sposobnost argumentiranog prezentiranja trinitarne tematike, sposobnost klasificiranja, kompariranja te ocjene različitih pristupa u trinitarnoj teologiji, razvijanje svijesti o značenju trinitarne tematike za teologiju i Crkvu današnjice.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja i seminari.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit, te rad od 5-7 kartica.

Obvezatna literatura

T. AQUINAS, *The Summa Theologica I*, qq. 27-43, Parisiis, Lethielleux, 1939.; J. MOLTMANN, *The Trinity and the Kingdom of God*, London, SCM, 1981.; J. ZIZIOULAS, *Being as Communion*, New York, Crestwood, 1997.; W. PANNENBERG, *Systematic Theology I*, str. 259-336, Grand Rapids, Eerdmans, 1991.; K. RAHNER, *Trinity*, New York, Herder & Herder, 1970.

Dopunska literatura

F. SCHLEIERMACHER, *The Christian Faith* (ulomci 50-51, 92-99, 121-125, 170-172), New York, Harper & Row, 1963.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Tijekovi suvremene teologije

Okvirni sadržaj predmeta

Cilj je kolegija upoznati studente s glavnim trendovima i pravcima povijesnog i pojmovnog razvoja moderne kršćanske teologije. Predstavljaju se i postavljaju glavni problemi sustavne teologije u njihovoj povijesnoj transformaciji do koje je došlo pod pritiskom modernizma i post-modernizma.

Broj sati aktivne nastave

2 sata.

Broj ECTS bodova

5

Ishodi učenja

Studenti stječu sposobnost rekonstrukcije i analize temeljnih tijekova i problema suvremene kršćanske teologije. Stječu sposobnost njihove međusobne komparacije kao i kritičke ocjene te njihove komparacije s drugim suvremenim misaonim tijekovima.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit.

Obvezatna literatura

R. GIBELLINI, Teologija dvadesetoga stoljeća, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1999.; W. PANNENBERG, Apostolsko vjerovanje pred pitanjima današnjice, Zagreb, TFMVI, 2005.; R. GIBELLINI (ur.), Teološke perspektive za XXI. stoljeće, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2006.

Dopunska literatura

P. C. HODGSON - R. H. KING (ur.), Readings in Christian Theology, Minneapolis, Augsburg Fortress Publishers, 1985.; P. C. HODGSON - R. H. KING (ur.), Christian Theology. An Introduction to Its Traditions and Tasks, Minneapolis, Augsburg Fortress Publishers, 1997.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Islam

Okvirni sadržaj predmeta

Muslimani u suvremenom svijetu. Islam u povijesti: Muhamed, prva četvorica halifa; velike dinastije: Umejadi, Abasidi, Seldžuci, Fatimidi, Mameluci, Osmansko Carstvo. Muslimani u Europi: Španjolska, Južna Italija, Sicilija, Jugoistočna Europa. Muslimani u Hrvatskoj. Islamske obrazovne ustanove, hidžretski kalendar, islamska dogmatika i obredoslovlje. Dužnosti muslimana: dnevne, godišnje, životne. Etika i odnos prema sebi, prema drugim ljudima, prema prirodi, prema Bogu. Osnove šerijatskoga prava, Kur'an, znanosti o Kur'anu, tradicija (hadis), pitanje vodstva zajednice (imam/ halifa), podjele – raskoli u islamu, suniti, šijiti; pravna učenja, mistični redovi.

Broj sati aktivne nastave

1 sat.

Broj ECTS bodova

2

Ishodi učenja

Upoznavanje temeljnog nauka islama. Upoznavanje te kritički pristup literaturi koja daje informacije o islamu i njegovoj povijesti. Komparacija islama s ostalim monoteističkim religijama, osobito s abrahamovskim monoteizmom. Razvijanje svijesti o značenju islama u kontekstu međureligijskog dijaloga.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit.

Obvezatna literatura

J. L. ESPOSITO, Što bi svatko trebao znati o islamu, Zagreb, FTI "DI", 2003. ; P. LUNDE, Islam, vjera, kultura, povijest, Zagreb, Znanje, 2002.; J.-R. MILOT, Islam i muslimani, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1982.

Dopunska literatura

J. L. ESPOSITO, *The Oxford History of Islam*, New York, Oxford University Press, 2000.; E. de VITRAY-MEYEROVITCH, *Antologija sufijskih tekstova*, Zagreb, Naprijed, 1988.; A. SCHIMMEL, *Odgonetanje Božijih znakova. Fenomenološki pristup islamu*, Sarajevo, El-Kalem, 2001.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Istočne religije

Okvirni sadržaj predmeta

Ovaj kolegij je uvod u akademski studij religije kroz prikaz religija podrijetlom iz južne, jugoistočne i istočne Azije. Religijske tradicije obuhvaćene ovim prikazom uključuju hinduizam, budizam, đainizam, sikizam, taoizam, konfucijanizam i šinto. Fenomen religije širom svijeta predstavlja se nizom najrazličitijih kulturnih i društvenih izražaja. Religiju je moguće studirati na mnoštvo načina, uključujući lingvistiku, antropologiju, povijest, pa čak i biologiju. Kolegij objašnjava teškoće i metodološke prepreke jednostavne usporedbe različitih religijskih tradicija, a studente se upoznaje s primarnim izvorima i sekundarnim interpretacijama.

Broj sati aktivne nastave

1 sat.

Broj ECTS bodova

2

Ishodi učenja

Studenti se osposobljavaju klasificirati te analizirati različite teorije o podrijetlu religija te rekonstruirati osnovne povijesne, kulturne i pojmovne karakteristike religijskih tradicija obrađenih unutar kolegija. Razvijaju svijest o važnosti studija religija za međureligijski te širi društveni dijalog.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit.

Obvezatna literatura

J. ALLAN i dr., Religije svijeta, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1998.; Č. VELJAČIĆ, Budizam, Beograd, Opus, 1990.; Č. VELJAČIĆ, Filozofija istočnih naroda, Zagreb, NZMH, 1983.

Dopunska literatura

A. REBIĆ (ur.), Opći religijski leksikon, Zagreb, LZ "Miroslav Krleža", 2002.; J. BOWKER, Religije svijeta, Zagreb, Znanje, 2004.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Pastoral zajednice

Okvirni sadržaj predmeta

Povijest pastoralne teologije kao znanosti te njezino mjesto u kontekstu teološke znanosti, uloga župnika / pastora (pastoralno planiranje, vodstvo zajednice, suradnja, suodgovornost, teamski pristup radu), modeli crkve (zajednica kao skup slobodnih individua, zajednica u službi doprinosa i služenja čovječanstvu, liturgijska zajednica, budućnost bazičnih zajednica ...), misija i (re)evangelizacija, vjerničko samoostvarivanje u dinamičnoj zajednici, problemi migracije.

Broj sati aktivne nastave

3 sata.

Broj ECTS bodova

5

Ishodi učenja

Studenti stječu sposobnost otkrivanja, klasificiranja te analiziranja osnovnih tema te problema iz područja pastora zajednice, kao i sposobnost kritičke ocjene modela pastoralne teologije kroz povijest i danas. Student stječe sposobnost integracije stečenih znanja i vještina u izgradnji Crkve budućnosti, bilo u ulozi budućih župnika / pastora, bilo u drugim vidovima teološko-praktičnoga angažmana u Crkvi.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja, seminari, vježbe.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit te rad od 5 do 7 kartica

Obvezatna literatura

W. CARR, Uvod u studij pastora, Zagreb, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik, 2010.; M. ŠIMUNOVIĆ, Pastoral za novo lice Crkve, Teološka razmišljana o župnoj zajednici, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2006.; B. Z. ŠAGI, Pastoral župne zajednice, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2001.; J. WOODWARD i S. PATTISON (Uredili), Pastoral and Practical Theology, Oxford, Blackwell Publishnig, 2011.

Dopunska literatura

A. ČONDIĆ, Ustani, zove te, Bogoslovno-pastoralna razmišljanja, Split, Crkva u svijetu, 2013.; N. VRANJEŠ, Pastoral danas, Izabrane teme iz pastoralne teologije, Zagreb, Glas koncila, 2013.; J. BALOBAN, Crkvenost i obitelj pred izazovima, Glas koncila, 2004.; T. IVANČIĆ, Preobrazba Crkve za svijet, Zagreb, Teovizija, 2009.; E. Y. LARTEY, Pastoral Theology in an Intercultural World, Werrington, Epworth Press, 2006.; P. BALLARD i J. PRITCHARD, Practical Theology in Action, Christian Thinking in the Service of Church and Society, London, Society for Promoting Christian Knowledge, 2006.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta***Praktikum I*****Okvirni sadržaj predmeta**

U okviru Praktikuma I student primjenjuje u praksi lokalne crkve znanja i vještine koje stječe na studiju, pri čemu se posebna važnost pridaje primjeni znanja i vještina iz područja pastoralne teologije. Praktikum I obavlja se aktivnim sudjelovanjem studenta u pripremi i izvršavanju (jednom tjedno u tijeku semestra) različitih pastoralnih zadataka. Mjesto obavljanja praktikuma dogovara s lokalnom crkvom referent određen pri fakultetu, pri čemu studentu biva dodijeljen lokalni mentor (najčešće župnik (ca) ili pastor(ica) lokalne crkve, ili druga za to kompetentna osoba), koji je ujedno i ocjenjivač studentova rada. U dogovoru s referentom mjesto obavljanja praktikuma može odabrati i student.

Broj sati aktivne nastave

2 sata

Broj ECTS bodova

2

Ishodi učenja

U okviru Praktikuma I student primjenjuje u praksi znanja i vještine koje stječe na studiju, pri čemu se posebna važnost pridaje primjeni znanja i vještina iz područja pastoralne teologije. Student usavršava komunikacijske i dijaloške vještine.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Vježbe.

Način provjere znanja

Mentorova procjena.

Obvezatna literatura

Nema.

Dopunska literatura

Nema.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Hrvatska protestantika u jezikoslovnom i prevoditeljskom obzorju

Okvirni sadržaj predmeta

Cilj je kolegija studentima približiti hrvatska uraška glagoljička, ćirilička i latinička izdanja s posebnim naglaskom na morfološka, leksička i stilistička obilježja. Sva ta obilježja osvijetljena su izvornim tekstovima komparativnom analizom te mogućim predlošcima koje su koristili hrvatski prevoditelji u Urachu. Posebna pozornost je posvećena Novom Testamentu (glagoljičkome 1562./63. i ćiriličkome 1563.) u kontekstu prevođenja Biblije na hrvatski jezik, s obzirom da je spomenuti prijevod prvi cjeloviti hrvatski prijevod NT u 16. stoljeću.

Broj sati aktivne nastave

1 sat.

Broj ECTS bodova

5

Ishodi učenja

Studenti će steći cjelovitu sliku o hrvatskom književno-jezičnom razvoju u djelima koja dosad nisu detaljno proučavana niti su uključivana u korpus povijesti hrvatskoga jezika. Analizirat će izvorne tekstove – hrvatska uraška glagoljička, ćirilička i latinička izdanja – s posebnim naglaskom na morfološkim, leksičkim i stilističkim obilježjima. Prepoznat će posebnu važnost izdanja Novoga testameta u kontekstu prevođenja Biblije na hrvatski jezik te usporediti povijesnu situaciju s današnjom ulogom biblijskoga teksta u duhovnosti kršćanskih crkava te u pismenosti i kulturi hrvatskoga naroda.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit, te rad od 12-15 kartica.

Obvezatna literatura

A) Glagoljska i ćiriljska tabla za dicu, Zagreb, Međunarodni slavistički centar SR Hrvatske - Sveučilišna naklada Liber - Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1986.; S. KONZUL, Katekizam: edna malahna kniga s

pomoću dobrih Hrvatov sad nai prvo istumačena, Pazin, IKD "Juraj Dobrila", 1994.; Novi Testament 1562./1563., Zagreb, Teološki fakultet "Matija Vlačić Ilirik", 2007.; Novi Teštament = Novi Testament, Zagreb - Ljubljana, Teološki fakultet "Matija Vlačić Ilirik" - Narodna in univerzitetna knjižnica, 2008.; S. KONZUL, Katekizam: jedna malahna knjiga v hrvatski jazik istumačena, Pazin - Buzet - Željezno, Istarsko književno društvo "Juraj Dobrila" - Katedra Čakavskog sabora - Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću, 1991.; S. KONZUL, Govorenje vele prudno = Beneficium Christi, Istarsko književno društvo "Juraj Dobrila", Pazin, 1996.; A. DALMATIN - S. KONZUL, Postilla: 1568, Pazin - Buzet - Željezno - Beč, Istarsko književno društvo "Juraj Dobrila" - Katedra Čakavskog sabora - Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću - Hrvatski akademski klub, 1993. (prvi dio); G. MEKINIĆ, Duševne pesne, Zagreb - Željezno, Nacionalna i sveučilišna biblioteka - Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću, 1990.

B) F. BUČAR, Povijest hrvatske protestantske književnosti za reformacije, Matica hrvatska, Zagreb, 1910.; F. BUČAR - F. FANCEV, Bibliografija hrvatske protestantske književnosti za reformacije, Zagreb, Starine JAZU, 1938., knj. 39, ; F. FANCEV, Jezik hrvatskih protestantskih pisaca 16. vijeka, Zagreb, Rad JAZU, 1916., knj. 212, 214; P. HANKAMER, Die Sprache. Ihr Begriff und ihre Deutung im 16. und 17. Jahrhundert, Hildesheim, Georg Olms Verlag, 1965.; A. JEMBRIH, Na izvori gradišćanskohrvatskoga jezika i književnosti, Željezno, Znanstveni institut Gradišćanskih Hrvatov, 1997.; A. JEMBRIH, Stipan Konzul i „Biblijski zavod“ u Urachu, Zagreb, Teološki fakultet „Matija Vlačić Ilirik“, 2007.

Dopunska literatura

J. BRATULIĆ, Pogledi hrvatskih protestanata na književni jezik, Zagreb, Radovi Zavoda za slavensku filologiju, 1983., br. 18; N. CRNKOVIĆ, Glagoljaštvo i protetantizam, Pula, Susreti na dragom kamenu, zbornik, 1985.; I. POLOVIČ, Evangelij sv. Matevža v protestantskem glagolskem „Prvem delu Novoga Testamenta“ iz leta 1562, Ljubljana, Trubarjev zbornik, 1908.; F. VIDIC, Nekaj o razmerju slovenskih Trubarjevih spisov k protestantskim hrvatskim knjigam, Ljubljana, Letopis Matice slovenske, 1898.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Soteriologija

Okvirni sadržaj predmeta

U središtu soteriologije stoji tematika ozbiljenja Božjega spasenjskoga djelovanja u čovjeku. Kolegij se koncentrira na dva tematska kruga: pitanje o mogućnosti čovjeka-grješnika da doprinese Božjem spasenjskom djelovanju (odabranje i predestinacija, mogućnost čovjekova samoodređenja), te pitanje o statusu tzv. opravdanog čovjeka pred Bogom, odnos između opravdanja i posvećenja ... Temi se pristupa pod različitim vidovima: problematika milosti/opravdanja u Bibliji, naglasci srednjovjekovne soteriologije, naglasci reformacijske soteriologije, nauk o opravdanju na tridentskom koncilu te u protestantskim konfesionalnim spisima, doprinos problematici u suvremenom ekumenskom dijalogu, relevantnost soteriološke problematike za čovjeka današnjice.

Broj sati aktivne nastave

2 sata.

Broj ECTS bodova

4

Ishodi učenja

Sposobnost analiziranja zahtjevnijih teoloških tekstova, sposobnost argumentiranog prezentiranja soteriološke tematike, sposobnost klasificiranja, kompariranja te ocjene različitih pristupa u soteriologiji, razvijanje svijesti o značenju soteriološke tematike za teologiju i Crkvu današnjice.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja i seminari.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit, te rad od 5-7 kartica.

Obvezatna literatura

A. E. McGRATH, Uvod u kršćansku teologiju, Zagreb-Rijeka, TFMVI - Exlibris, 2006. str. 393-455, 487-508.;

A. E. McGRATH, Justitia Dei. A History of the Christian Doctrine of Justification, Sv. I i II, Cambridge, Cambridge University Press, 1986.

Dopunska literatura

O. PESCH - A. PETERS, Einführung in die Lehre von Gnade und Rechtfertigung, Darmstadt, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1989.; Lehrverurteilungen-kirchentrennend sv. 1, Freiburg, Herder; Lehrverurteilungen-kirchentrennend sv. 2, Freiburg, Herder, 1989.; K. BARTH, Kirchliche Dogmatik, IV, 1-3, Zuerich, Theol. Verl., 1993.; B. J. HILBERATH - W. PANNENBERG, Zur Zukunft der Oekumene, Regensburg, Pustet, 1989.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Petrovi govori u Djelima apostolskim

Okvirni sadržaj predmeta

U širem smislu: književna vrsta "Djela apostolskih" i "govora", Petrov lik u Lukinom opusu i njegovi govori. U užem smislu: egzegeza i teologija odabranih Petrovih govora.

Broj sati aktivne nastave

1 sat.

Broj ECTS bodova

5

Ishodi učenja

Sposobnost rekonstrukcije i analize kristologije Djela apostolskih, sposobnost integracije stečenih spoznaja u vlastiti egzegetski odnosno teološki koncept kao i otkrivanje relevantnosti Petrove kristologije za teologiju i Crkvu današnjice.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit, te rad od 12-15 kartica.

Obvezatna literatura

D. J. HARRINGTON i dr., Komentar Evanđelja i Djela apostolskih, Sarajevo, Vrhbosanska katolička teologija, 1997.; K. KLIESCH, Djela apostolska, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1993.

Dopunska literatura

P. G. MUELLER, Lukino evanđelje, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1996.; M. ZOVKIĆ, Isus u Evanđelju po Luki, Sarajevo, Vrhbosanska katolička teologija, 2002.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Film i religija

Okvirni sadržaj predmeta

Seminar predviđa prikazivanje više filmova o Isusovom životu, nakon čega će se – polazeći od filmske analize – raspravljati o njima s teološkoga gledišta. Teme: 1. Analiza filma. Različiti metodološki pristupi filmu: semiotika, psihologija, sociologija filma. 2. Pristupi filmskoj kritici: Filmska kritika i ocjenjivanje filma. Teološki pristup u filmskoj kritici. 3. Isus na filmskome platnu: Život i muka Isusa Krista; Kralj kraljeva; Evanđelje po Mateju; Najveća priča ikad ispričana; Godspell; Isus Krist Superstar; Mesija; Isus iz Nazareta; Posljednje Kristovo iskušenje; Isus iz Montreala; Pasija. 4. Filmovi koji obrađuju vjersku tematiku; duhovnost u filmu.

Broj sati aktivne nastave

1 sat.

Broj ECTS bodova

5

Ishodi učenja

Sposobnost primjene tehnike kritičkoga čitanja te analize i interpretacije filmskoga jezika filmova koji se bave vjerskom tematikom, s posebnom pozornošću na filmove o Isusu Kristu. Spobnost kritičke ocjene o tome koliko su filmski jezik i stil povezani sa značenjem njegovog sadržaja.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Vježbe.

Način provjere znanja

Pismeni rad od 12-15 kartica (recenzija).

Obvezatna literatura

N. GILIĆ, Filmske vrste i rodovi, Zagreb, AGM, 2007., str. 161; H. TURKOVIĆ, Filmske vrste: nacrt filmske genealogije, Republika, 47 (1991) 5/6, str. 77-108; A. PETERLIĆ, Osnove teorije filma, Zagreb, Hrvatska sveučilišna naklada, 2001.; R. RIMIĆ (ur.), Vjera filmski ispričana, Dossier, Glas Koncila, br. 14 (1554), 4. 4. 2004; D. LABAŠ, Film kao katehetsko sredstvo, Lađa, 2 (2007) 3, str. 40-45; P. BALTA, (ur.), Pasija – vodič

kroz film M. Gibsona – 100 pitanja i odgovora o filmu, Split, Verbum, 2004.; M. STEINER, Isus u filmovima, Obnovljeni život, 53 (1998) 3, str. 353-362; H. TURKOVIĆ, Film: zabava, žanr, stil: rasprave, Zagreb, Hrvatski filmski savez, 2005., str. 423; više članaka analiza i kritika prikazanih filmova.

Dopunska literatura

M. PRAMAGGIORE – T. WALLIS, Film: a critical introduction, London, L. King, drugo izdanje, 2008., str. 448; A. PETERLIĆ, Filmska umjetnost: sedma, nova, mlada?, Hrvatski filmski ljetopis, 1 (1995) ½, str. 70-73; P. M. GREENFIELD, Filmska i televizijska pismenost, Hrvatski filmski ljetopis, 1 (1995) ¾, str. 94-97; AA.VV.; Filmski leksikon, Zagreb, LZ Miroslav Krleža, 2003.; A. SILBERMANN – M. SCHAAF – G. ADAM, Filmanalyse. Grundlagen – Methoden – Didaktik, Muenchen, R. Oldenbourg, 1980., str. 180; F. CASSETTI, – F. DI CHIO, Analisi del film, Milano, Bompiani, 2003., str. 289; D. E. VIGANO, Cinema e Chiesa, Torino, Effata, 2002., str. 358.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Uloga žene u prvim stoljećima kršćanstva

Okvirni sadržaj predmeta

Metode i ciljevi izučavanja povijesti uloge žene u sklopu opće povijesti i povijesti kršćanstva; 2. Promjene u položaju žene koje je donijelo kršćanstvo u odnosu na pogansku antičku kulturu; 3. Izlazak žene iz okvira obitelji i novi oblici društvene afirmacije; 4. Različita viđenja žene u kasnoantičkim kršćanskim izvorima (npr. Jeronim, Pismo Eustohijici; Mučeništvo svete Perpetue i Felicite); 5. Novi oblici suživota muškaraca i žena; 6. Stvaranje osnova za nove oblike samoostvarenja žene u srednjem vijeku.

Broj sati aktivne nastave

1 sat.

Broj ECTS bodova

5

Ishodi učenja

Studenti će na ovom predmetu steći uvid u metodologiju i ciljeve historiografije i suvremenih društvenih znanosti koje se bave ulogom žene i njezinim mjestom u povijesti kršćanstva. Razvit će kritički pristup povijesnim izvorima i uspoređivati različite diskurse u definiranju položaja žene, kako u povijesti, tako i u današnjem društvu, osobito u sklopu različitih kršćanskih crkava. Uočit će važnost kršćanstva za afirmaciju novih uloga žene u društvu, kao i odraz odnosa među spolovima na povijest društva u cijelosti.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit, te rad od 12-15 kartica.

Obvezatna literatura

B. S. ANDERSON - J. P. ZINSSER, A History of Their Own: Women in Europe from Prehistory to the Present, New York, HarperCollins Publishers, 1988., str. xiii-xxiii, 67-84, 460-464; P. BROWN, The Body and Society: Men, Women, and Sexual Renunciation in Early Christianity, New York, Columbia University

Press, 1988., str. 140-159, 259-284; G. CLARK, *Women in Late Antiquity: Pagan and Christian Lifestyles*, New York, Clarendon Press of Oxford University Press, 1994.

Dopunska literatura

L. L. COON, *Sacred Fictions: Holy Women and Hagiography in Late Antiquity*, Philadelphia, University of Pennsylvania Press, 1992.; S. ELM, *Virgins of God: The Making of Asceticism in Late Antiquity*, New York, OUP, 1994.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Pristupi teologiji Novoga zavjeta u 20. stoljeću

Okvirni sadržaj predmeta

Kolegij nudi pregled različitih pristupa teologiji Novoga zavjeta u dvadesetom stoljeću. Istodobno, kolegij pokusno propituje različita područja i aspekte Novoga zavjeta. Pomno se preispituju, kako izazovi, tako i obrane ove teološke discipline, a na kraju se razvija pozitivan pristup.

Broj sati aktivne nastave

1 sat.

Broj ECTS bodova

5

Ishodi učenja

Studenti otkrivaju i klasificiraju različite pristupe teologiji Novoga zavjeta, rekonstruiraju njihove pretpostavke, analiziraju njihove naglaske, razvijaju sposobnost kritičkoga vrednovanja istih u kontekstu vremena u kojem su nastali i danas.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit, te rad od 12-15 kartica.

Obvezatna literatura

S. NEILL - N. T. WRIGHT, *The Interpretation of the New Testament 1861-1986* (Second Edition), Oxford, OUP, 1988.; P. BALLA, *Challenges to New Testament Theology*, Tübingen, Mohr, 1998.

Dopunska literatura

R. BULTMANN, *The Theology of the New Testament*. 2 Volumes, London, SCM, 1965.; H. RÄISÄNEN, *Beyond New Testament Theology*. Second Edition, London, SCM, 2000.; F. THIELMAN, *Theology of the New Testament. A canonical and synthetic approach*, Grand Rapids, Zondervan, 2005.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Večera Gospodnja/Euharistija u ekumenskoj perspektivi

Okvirni sadržaj predmeta

Cilj je kolegija upoznati studente s osnovnim pitanjima tematike o Večeri Gospodnjoj / Euharistiji u suvremenom ekumenskom dijalogu. Kombinacijom povijesno-teološkog te sustavno-teološkog pristupa studente se upoznaje s genezom i naravi kontroverze u ovom pitanju - na koju se može svesti velik broj neslaganja među kršćanskim konfesijama u tijeku povijesti Crkve. Studente se zatim upoznaje s osnovnim tijekovima te dokumentima suvremenoga ekumenskog dijaloga koji se odnose na ovu problematiku, a osobito s onima iz posljednja dva desetljeća dvadesetoga stoljeća.

Broj sati aktivne nastave

1 sat.

Broj ECTS bodova

5

Ishodi učenja

Student stječe sposobnost analiziranja te interpretiranja ekumenske problematike Večere Gospodnje kroz Euharistiju. Stječe sposobnost kritičkoga pristupa povijesti ekumenskoga dijaloga te razvija sposobnost integracije stečenih znanja i vještina u vlastitom ekumenskom angažmanu.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja.

Način provjere znanja

Pismeni ispit, te rad od 12-15 kartica.

Obvezatna literatura

M. WELKER, Što se događa pri Večeri Gospodnjoj?, Zagreb, TFMVI, 2006.; E. LESSING, Abendmahl, Goettingen, Vandenhoeck & Ruprecht, 1993.

Dopunska literatura

Dokumente wachsender Uebereinstimmung, I, II, III, Paderborn i dr., World Council of Churches; P. LARERE, The Lord's Supper. Toward an ecumenical Understanding of the Eucharist, Collegeville, Liturgical Press, 1993.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Sociopovijesni kontekst poslanice Filipljanima

Okvirni sadržaj predmeta

Polazeći od egzegze poslanice Filipljanima, kolegij nastoji razlučiti društveno-povijesnu pozadinu poslanice. Postavlja se pitanje o društveno-povijesnom motivu za nastanak poslanice pri čemu se posebna pažnja posvećuje specifičnim uvjetima životnoga okruženja ranokršćanske zajednice u Filipima. Nadalje se razmatraju glavne teme i teološko-praktična poruka, sagledane ponajprije u društveno-povijesnom kontekstu poslanice.

Broj sati aktivne nastave

1 sat.

Broj ECTS bodova

5

Ishodi učenja

Sposobnost rekonstrukcije i analize društvene uvjetovanosti nastanka novozavjetnih tekstova, sposobnost integracije stečenih spoznaja u vlastiti egzegetski odnosno teološki koncept kao i otkrivanje relevantnosti razumijevanja ove problematike za teologiju i Crkvu današnjice.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit, te rad od 12-15 kartica.

Obvezatna literatura

P. T. O'BRIAN, *The Epistle to the Philippians*, NIGTC, Exeter, Paternoster - Grand Rapids, Eerdmans, 1991.; C. BAKIRTIXIS - H. KOESTER (ur.), *Philippi at the Time of Paul and after His Death*, Harrisburg, Trinity Press International, 1998.; R. MARTIN, *Poslanica Filipljanima: uvod i komentar*, Daruvar, Logos, 1997.

Dopunska literatura

M. BOCKMUEHL, The Epistle to the Philippians. BLTC, Peabody, Hendrickson Publishers, 1998.; D. PETERLIN, Paul's Letter to the Philippians in the Light of Disunity in the Church, Leiden, Brill, 1995.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Egzegeza Staroga zavjeta – izbor iz proročkih spisa

Okvirni sadržaj predmeta

Egzegetski se posebno obrađuju sljedeći tekstovi: Am 1,3-2,16; Iz 7,10-17; 9,1-6; 11,1-9; Jr 11,18–12,6; 15,10–21; 17,14-18; 18,18-23; 20,7-18; Jr 31,31-34. Na primjeru navedenih tekstova studenti istražuju sljedeće aspekte proroštva: pojam proroka, podrijetlo proročkog fenomena, ulogu i značenja proroka. Kod pojedinoga se proroka obrađuje povijesno obzorje u kojemu on djeluje, osoba proroka i osobni podaci, struktura knjige i njezini dijelovi, analiza teološke poruke s glavnim temama.

Broj sati aktivne nastave

2 sata.

Broj ECTS bodova

4

Ishodi učenja

Sposobnost shvaćanja i izlaganja značenja pojedinih proroka i njihova propovijedanja i djelovanja u konkretnim povijesnim okolnostima, sposobnost analize teološke relevantnosti proročke poruke, razvijanje vještina egzegetske analize, sposobnost integracije stečenih vještina u kontekstu samostalnog proučavanja i tumačenja proročkih tekstova.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja i seminari.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit, te rad od 5-7 kartica.

Obvezatna literatura

B.LUJIĆ, Proroci - moć i nemoć proročke riječi (skripta), Sarajevo, 1997.; ISTI, Iskustvo Boga i čovjeka u Jeremijinoj knjizi, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1985.; ISTI, "Prorok Ilija ili otvoreno pitanje: Tko je moj Bog?", u: Jukić, Sarajevo, god. 1989/90, br. 19/20, str. 13-28; ISTI, "Elizej ili odgovor na pitanje kakav je moj Bog", u: Bosna Franciscana, Sarajevo, god. 1997, br. 7, str. 34-53; ISTI, "Mihej - prorok i za naše vrijeme", u: Bosna Franciscana, Sarajevo, god 1996., br. 36, str. 3-23; A. REBIĆ, Prorok čovjek Božji,

Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1982.; ISTI, Amos - prorok pravde, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1993.; H. SCHÜNGEL-STRAUMANN, Izrael i drugi. Sefanija, Nahum, Habakuk, Obadija, Jona, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1990.; W. ZIMMERLI, "Jeremija navjestitelj pun bola", u: Svesci KS, Zagreb, god 1976, br. 28, str. 54-60. N. HOHNJEC, Djela proročka. Likovi i središnje proročke teme, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2001.

Dopunska literatura

G. v. RAD, Theologie des Alten Testaments II, Die Theologie der prophetischen Überlieferungen Israels, München, Kaiser, 1987.; L. A. SCHÖKEL - J. L. SICRE DIAZ, I profeti, Roma 1984. R. COGGINS i dr., Israel's Prophetic Tradition, Cambridge, Cambridge University Press, 1982.; E. BEAUCHAMP, Les prophetes d'Israel on le drame d'une alliance, Paris, Editions du Cerf, 1987.; S. AMSLER i dr., Les prophetes et les livres prophétiques, Paris, Desclée, 1985.; K. KOCH, Die Profeten I. II., Stuttgart, Kohlhammer, 1987./88.; D. L. PETERSEN (izd.), Prophecy in Israel, Philadelphia, Augsburg Fortress 1987.; A. SPREAFICO, I profeti, Bologna, EDB, 1993.; J. KOPP, Israels Propheten - Gottes Zeugen heute, Paderborn, Bonifatius, 1991.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Egzegeza Novoga zavjeta – izbor iz Ivanovih spisa

Okvirni sadržaj predmeta

Namjera kolegija jest pružiti uvod u egzegezu i tumačenje Ivanova Evanđelja. Izučavaju se odabrani ulomci Ivanova Evanđelja u širem povijesnom, književnom i teološkom kontekstu.

Broj sati aktivne nastave

2 sata.

Broj ECTS bodova

4

Ishodi učenja

Sposobnost shvaćanja i izlaganja teološkog značenja Ivanovog evanđelja, sposobnost analize teološke relevantnosti Ivanove poruke, razvijanje vještina egzegetske analize, sposobnost integracije stečenih vještina u kontekstu samostalnog proučavanja i tumačenja Ivanovih tekstova.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja i seminari.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit, te rad od 5-7 kartica.

Obvezatna literatura

L. MORRIS, Evanđelje po Ivanu. Komentar Evanđelja po Ivanu., Logos, Daruvar, 1997.; F. PORSCH, Ivanovo Evanđelje, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2002.

Dopunska literatura

G. J. BEASLEY-MURRAY, Word Biblical Commentary 43, Dallas, Texas, 1987.; R. E. BROWN, The Gospel According to John, New York, Doubleday, 1966.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Biblijska teologija Staroga zavjeta

Okvirni sadržaj predmeta

Predmet i metoda biblijske teologije. Sadržaj: odnos između Boga, čovjeka i svijeta. Bog spasitelj i Bog stvoritelj, Savez, obraćenje, mesijanska obećanja, teološka antropologija.

Broj sati aktivne nastave

1 sat.

Broj ECTS bodova

2

Ishodi učenja

Sposobnost definiranja i opisivanja pojmova biblijske teologije Staroga zavjeta, sposobnost prepoznavanja ovih pojmova na primjerima starozavjetnih tekstova, sposobnost primjene poznavanja pojmova teologije SZ-a pri čitanju i tumačenju starozavjetnih tekstova.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit.

Obvezatna literatura

B. LUJIĆ, Drugi – mogućnost ljubavi, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2003.; B. LUJIĆ, Isusova otvorena antropologija, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2005.; A. REBIĆ, Središnje teme Starog zavjeta, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1996.

Dopunska literatura

R. E. BROWN i dr., Biblijska teologija Starog i Novog zavjeta, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1993.; A. POPOVIĆ, Biblijske teme, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2004.; I. ŠPORČIĆ, Božja poruka za naše vrijeme, Zagreb, Glas koncila, 2005.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Pravoslavlje

Okvirni sadržaj predmeta

Osnovni pojmovi pravoslavne teologije; ustrojstvo Pravoslavne crkve: jedna i mnoge; kratka povijest; izvori za dogmu i teologiju; sakramenti (svete tajne); liturgija; elementi soteriologije; askeza i duhovnost; pravoslavlje i ekumenizam.

Broj sati aktivne nastave

1 sat.

Broj ECTS bodova

2

Ishodi učenja

Razumijevanje i analiza temeljnih postavki pravoslavne teologije, poznavanje uloge pravoslavlja unutar kršćanstva i sposobnost komparacije pravoslavlja s drugim kršćanskim konfesijama.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja.

Način provjere znanja

Usmeni i/ili pismeni ispit.

Obvezatna literatura

A.PACINI, Pravoslavne crkve, Zagreb, KSC, 2005.; TIMOTHY WARE, Pravoslavna Crkva, Zagreb, Prosvjeta, 2005.; J. ZIZIOULAS, Pravoslavlje, Beograd, Bogoslovski fakultet SPC, 2003.

Dopunska literatura

E. BENZ, Duh i život istočne Crkve, Zagreb, KS, 2003; Z. PENO, Katihizis. Osnovne pravoslavne vjere, Ostrog, Manastir Ostrog, 2005.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta***Misiologija*****Okvirni sadržaj predmeta**

Kolegij ukazuje na činjenicu da teologija ima misiju. Misiologija nastoji zadržati misiju teologije u središtu pažnje, a zadaća joj je situirati tu misiju u promjenjive kontekste našega suvremenoga svijeta. Kolegij daje uvod u područje misiologije i podijeljen je u tri glavna dijela: 1. Teologija i misije (trinitarna komunikacija, Missio Dei, Actio Dei); 2. Misijska praksa (interkulturalna komunikacija, obraćenje); 3. Teologija i društvene znanosti (kulturalna antropologija).

Broj sati aktivne nastave

1 sat.

Broj ECTS bodova

3

Ishodi učenja

Studenti otkrivaju pojam misije u Svetom Pismu. Analiziraju povijest pojma misije kroz povijest Crkve i teologije. Razvijaju svijest o misiji kao intrakciji između kulture, naroda i Evanđelja. Osposobljavaju se za integraciju stečenih znanja u vlastiti praktični koncept.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit.

Obvezatna literatura

D. J. BOSCH, Transforming Missions. Paradigm Shifts in Theology of Mission, New York, Maryknoll, 1991., (odabrana poglavlja); L. NEWBIGIN, Foolishness to Greeks. The Gospel and Western Culture, Genf, Ecumenical Council of Churches, 1986., (odabrani odlomci); P. G. HIEBERT, Anthropological Insights for Missionaries (13th Printing), Grand Rapids, Baker Book House, 1998., (odabrani odlomci).

Dopunska literatura

G. F. VICEDOM, "Missio Dei - Actio Dei", (ur. K. W. MEULLER), edition afem. Mission Classics 5, Nuernberg, Verlag fuer Theologie und Religionswissenschaft, 2002.; L. NEWBIGIN, "Can The West Be Converted", International Bulletin of Missionary Research, 11(1), Jan. 1987, str. 2-7; C. H. KRAFT, Anthropology for Christian Witness, New York, Maryknoll, 1996., (odabrani ulomci).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Homiletika

Okvirni sadržaj predmeta

U teorijskom dijelu nastave izlažu se osnovni teorijski pojmovi zastupljeni u različitim homiletičkim teorijama/pristupima. Kroz izabrane primjere propovijedi podrobnije se analiziraju različiti pristupi i njihova korelacija s kulturološkim, sociološkim i teološkim gibanjima kroz povijest. U zaključku pažnja se pridaje suvremenim homiletičkim trendovima objedinjenima u tzv. novu homiletiku. U praktičnome dijelu nastave teorijski uvidi se konkretiziraju u proces pripremanja propovijedi čijom primjenom studenti potom samostalno izrađuju i održavaju propovijedi, te sprovode evaluaciju istih.

Broj sati aktivne nastave

3 sata.

Broj ECTS bodova

5

Ishodi učenja

Studenti stječu sposobnost klasificiranja te analiziranja temeljnih homiletičkih teorija, analiziraju te kritički ocjenjuju reprezentativne primjere homilija iz povijesti crkve, razvijaju sposobnost samostalne pripreme te održavanja jednostavnijih propovijedi.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja i vježbe.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit.

Obvezatna literatura

R. ALLEN, *Preaching. An Essential Guide*, Nashville, Abingdon Press; F.B. CRADDOCK, *Propovijedanje*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2009..

Dopunska literatura

F. B. CRADDOCK, *As One Without Authority: Revised and with New Sermons*, St. Louis, Chalice; D. W. HENDERSON, *Culture Shift: Communicating God's Truth to Our Changing World*, Grand Rapids, Baker Books; R. LISCHER (ur.), *The Company of Preachers: Wisdom on Preaching, Augustine to the Present*, Grand Rapids, Eerdmans.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta

Dušobrižništvo

Okvirni sadržaj predmeta

Kolegij upoznaje studente s temeljnim problemima i zadacima kršćanske dušobrižničke prakse. Teme: biblijska načela dušobrižništva, oblici dušobrižničke prakse kroz povijest Crkve, povijest dušobrižništva kao znanstvenog područja, važnost interdisciplinarnosti dušobrižništva (odnos prema psihologiji, sociologiji, filozofiji ...), dušobrižništvo specifičnih grupa (pastoral braka i obitelji, pastoral mladih, pastoral bolesnih i umirućih ...), modeli i karakteristike suvremenog dušobrižnika.

Broj sati aktivne nastave

3 sata.

Broj ECTS bodova

4

Ishodi učenja

Studenti stječu sposobnost otkrivanja, klasificiranja te analiziranja osnovnih tema te problema iz područja dušobrižništva, kao i sposobnost kritičke ocjene modela dušobrižništva kroz povijest Crkve. Student stječe sposobnost integracije stečenog znanja u cilju izgradnje vlastitoga dušobrižničkoga odgovornog identiteta.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Predavanja, seminari, vježbe.

Način provjere znanja

Usmeni ili pismeni ispit, te rad od 5 do 7 kartica.

Obvezatna literatura

M. SZENTMÁRTONI, Osjetljivost za čovjeka, Pastoralna psihologija, Zagreb, Glas koncila, 2009.; S. PFEIFER, Bodriti slabe, Dušobrižništvo i suvremena psihijatrija, Zagreb, Stepres, 1996.; V. RELJAC, Pastoral braka i obitelji na iskušenju, Zagreb, Salesiana, 2011.; C. A. KOLLAR, Solution-Focused Pastoral Counseling, An Effective Short-Term Approach for Getting People Back on Track, Grand Rapids, Zondervan, 1997.; A. S. KIDDER, Making Confession, Hearing Confession (A History of the Cure of Souls), Minnesota, Liturgical Press, 2010.; D. LYALL, The Integrity of Pastoral Care, London, Society for

Promoting Christian Knowledge, 2001.; M. L. S. CARSON, The Pastoral Care of People with Mental Health Problems, London, Society for Promoting Christian Knowledge, 2008.

Dopunska literatura

G. GRESHAKE, Biti svećenik u ovom vremenu, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2010.; T. IVANČIĆ, Dijagnoza duše i hagioterapija, Zagreb, Teovizija, 2011.; Đ. LJUBIČIĆ i suradnici, Depresija i duhovnost, Rijeka, Sveučilište u Rijeci, Medicinski fakultet Rijeka, 2010.; D. LJUBIČIĆ i suradnici, Suicid i duhovnost, Rijeka, Sveučilište u Rijeci, Medicinski fakultet Rijeka, 2010.; D. WILLOWS i J. SWINTON (Uredili), Spiritual Dimensions of Pastoral Care, Practical Theology in a Multidisciplinary Context, London and Philadelphia, Jessica Kingsley Publishers, 2000.; F. J. BUCKLEY, Growing in the Church, From Birth to Death, Lanham-New York-Oxford, University Press of America, Inc., 2000.; C. ROWLAND i J. ROBERTS, The Bible for Sinners, Interpretation in the Present Time, London, Society for Promoting Christian Knowledge, 2008.; J. SWINTON, Spirituality and Mental Health Care, Rediscovering a »Forgotten« Dimension, London and Philadelphia, Jessica Kingsley Publisher, 2001.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta***Praktikum II*****Okvirni sadržaj predmeta**

U okviru Praktikuma II student primjenjuje znanje i vještine koje stječe na studiju u praksi lokalne crkve, pri čemu se posebna važnost pridaje primjeni znanja i vještina stečenih u kolegiju homiletika. Praktikum II obavlja se aktivnim sudjelovanjem studenta u pripremama i održavanju (jednom tjedno u tijeku semestra) bogoslužja u nekoj lokalnoj crkvi, što podrazumijeva i samostalno održavanje dviju propovijedi. Mjesto obavljanja praktikuma dogovara s lokalnom crkvom referent određen pri fakultetu, pri čemu studentu biva dodijeljen lokalni mentor (najčešće župnik (ca) ili pastor(ica) lokalne crkve), koji je ujedno i ocjenjivač studentova rada. U dogovoru s referentom mjesto obavljanja praktikuma može odabrati i student.

Broj sati aktivne nastave

2 sata.

Broj ECTS bodova

2

Ishodi učenja

U okviru Praktikuma II student u praksi primjenjuje znanje i vještine koje stječe na studiju, pri čemu se posebna važnost pridaje primjeni znanja i vještina stečenih u kolegiju homiletika. Student usavršava komunikacijske i prezentacijske vještine.

Uvjeti upisa

Nema uvjeta.

Oblik izvedbe nastave

Vježbe.

Način provjere znanja

Mentorova procjena.

Obvezatna literatura

Nema.

Dopunska literatura

Nema.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta***Diplomski ispit*****Okvirni sadržaj predmeta**

Nakon što je položio sve ispite (osim diplomskog rada) student može pristupiti završnom ispitu. Završni ispit predstavlja repertorij iz četiri područja teologije: Stari zavjet, Novi zavjet, sustavna teologija, povijest Crkve i teologije.

Broj sati aktivne nastave

Nema.

Broj ECTS bodova

12

Ishodi učenja

Repertorij znanja stečenog tijekom cjelokupnog studija te povezivanje različitih područja teologije u cjelovitu cjelinu.

Uvjeti upisa

Položeni svi kolegiji (osim diplomskog rada).

Oblik izvedbe nastave

Nema.

Način provjere znanja

Usmeni ispit. Polaze se pred tročlanom komisijom. Ispit iz pojedinog područja teologije traje 20 minuta. Pri ispitu iz pojedinog područja ispitivač je stručnjak iz područja koje se ispituje. Ocjena iz svakog ispitivanog područja donosi se zajedničkim vijećanjem (izračunom aritmetičke sredine na dvije decimale) komisije nakon ispita, u odsutnosti kandidata, te se ista kandidatu odmah priopćuje. Konačna ocjena završnog ispita izračunava se iz prosjeka ocjena za pojedina područja teologije.

Obvezatna literatura

Stari zavjet: J. DRANE, Uvod u Stari Zavjet, Zagreb, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik, 2009.

Novi zavjet: R. F. COLLINS, Introduction to the New Testament. Drugo izdanje, London: SCM, 1992.

Sustavna teologija: A. McGRATH, Uvod u kršćansku teologiju, Zagreb- Rijeka, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik - Ex libris, 2007.

Povijest Crkve i teologije: R. KOTTJE - B. MOELLER, Ekumenska povijest crkve I-III, Zagreb, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik, 2007.-08.

Dopunska literatura

Nema.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe

Anonimna anketa.

Naziv predmeta***Diplomski rad*****Okvirni sadržaj predmeta**

Student tijekom 4. semestra diplomskog studija izabire mentora te, u dogovoru s njim, određuje temu diplomskog rada. Mentor diplomskog rada može biti nastavnik koji sudjeluje u izvođenju nastave prema dotičnom studijskom programu, te posjeduje minimalno akademski stupanj doktora znanosti. Tema diplomskog rada mora biti vezana uz sadržaj predmeta koji se predaje na studiju. Opseg završnog rada treba biti najmanje 70 kartica. Ocjenu završnog rada donose mentor i od fakulteta određen koreferent.

Broj sati aktivne nastave

Nema.

Broj ECTS bodova

13

Ishodi učenja

Diplomski rad po svom sadržaju mora pokazati studentovo poznavanje teme, sposobnost samostalnog istraživanja, korištenja literature i primjenu znanstvene i stručne metodologije.

Uvjeti upisa

Nema.

Oblik izvedbe nastave

Samostalni rad pod vodstvom mentora.

Način provjere znanja

Nema.

Obvezatna literatura

Nema.

Dopunska literatura

Nema.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedba

Nema.

KOLEGIJI, NASTAVNICI I SURADNICI

Egzegeza Staroga zavjeta – izbor iz povijesnih spisa

doc. dr. sc. Niko Bilić

Egzegeza Novoga zavjeta – izbor iz Pavlovih spisa

doc. dr. sc. Ksenija Magda

Biblijska teologija Novoga zavjeta

doc. dr. sc. Ksenija Magda

Trojedini Bog

mr. sc. Zoran Grozdanov

Tijekovi suvremene teologije

dr. sc. Mladen Turk

Islam

dr. sc. Senad Bajramović

Istočne religije

prof. dr. sc. Mislav Ježić

Pastoral zajednice

dr. sc. Daniel Brkić

Hrvatska protestantika u jezikoslovnom i prevoditeljskom obzorju

prof. dr. sc. Alojz Jembrih

Soteriologija

doc. dr. sc. Lidija Matošević

Petrovi govori u Djelima apostolskim

prof. dr. sc. Mario Cifrak

Film i religija

prof. dr. sc. Danijel Labaš

Uloga žene u prvim stoljećima kršćanstva

doc. dr. sc. Marina Miladinov

Pristupi teologiji Novoga zavjeta u 20. stoljeću

doc. dr. sc. Ksenija Magda

Sociopovijesni kontekst poslanice

Filipljanima

doc. dr. sc. Ksenija Magda

**Večera Gospodnja/Euharistija u
ekumenskoj perspektivi**

doc. dr. sc. Lidija Matošević

Komunikacijski trening

dr. sc. Drago Bojić

Praktikum I

dr. Matija Rimac

**Egzegeza Staroga zavjeta – izbor iz
proročkih spisa**

doc. dr. sc. Niko Bilić

**Egzegeza Novoga zavjeta – izbor iz
Ivanovih spisa**

doc. dr. sc. Ksenija Magda

Biblijska teologija Staroga zavjeta

doc. dr. sc. Niko Bilić

Pravoslavlje

prof. dr. sc. Juro Zečević

Misiologija

dr. sc. Robert Badenber

Homiletika

mr. sc. Enoh Šeba

Dušobrižništvo

dr. sc. Daniel Brkić

Praktikum II

mr. sc. Enoh Šeba